

Bruxelles, 18.6.2014.
COM(2014) 358 final

2014/0180 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU, EURATOM) br. 966/2012 o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Nakon donošenja Direktive 2014/24/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ¹ („Direktiva”) te Direktive 2014/23/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji², trebalo bi osigurati da se pravila sadržana u tim direktivama primjenjuju i na ugovore koje europske institucije dodjeljuju za svoj račun.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I OCJENE UČINKA

Budući da se trenutačnim prijedlogom samo provode nove direktive o javnoj nabavi i o dodjeli ugovorâ o koncesiji, nije provedeno javno savjetovanje.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Izmjene teksta Financijske uredbe (FR) mogu se razvrstati u tri glavne skupine.

Prvi niz izmjena povezan je s usklađivanjem s Direktivom. Uvode se nove odredbe poput onih o provjeri tržišta, novom partnerstvu za inovacije kao postupku, poštovanju socijalnog, radnog i zakonodavstva o zaštiti okoliša kao ključnog zahtjeva, ocjenjivanju kriterija bez zadanog redoslijeda, metodici dodjele zasnovanoj na ekonomski najpovoljnijoj ponudi. Pored toga se u FR po prvi put uvrštavaju koncesije za radove i one podliježu istim vrstama postupaka kao i ugovori o javnoj nabavi.

Druga skupina izmjena odnosi se na članke o isključenju. Pojašnjuju se i usklađuju s Direktivom osnove za isključenje i mogućnost dotičnog gospodarskog subjekta da poduzme korektivne mjere. Kako bi se izbjegla zabuna, isključenje iz određenog postupka jasno je odvojeno od odbijanja ponude. Uspostavlja se jedinstveni sustav povećanja zaštite financijskih interesa Unije kojim se uzima u obzir postojeća središnja baza podataka o isključenjima. Cilj sustava je osigurati rano otkrivanje i sprečavanje rizika te objavu informacija o isključenim gospodarskim subjektima. Osniva se povjerenstvo za isključenja koje nakon analize predmeta donosi odluke o isključenju te gospodarskim subjektima jamči pravo na obranu.

Treća skupina izmjena povezana je s pojašnjenjima teksta i pojednostavljenjima. U okviru Direktive i ispod graničnih vrijednosti na koje se Direktiva primjenjuje preispituju se odredbe o postupku nabave kako bi se osigurala dosljednost termina korištenih u cijeloj glavi te pojasnila određena pravila. Ta pojašnjenja i pojednostavljenja odnose se na mjere objave iznad i ispod graničnih vrijednosti, zahtjeve za otvaranje i ocjenjivanje zahtjeva, odbijanje ponuda koje nisu u skladu sa zahtjevima za nabavu, bankovna jamstva za radove i ugovore o pružanju složenih usluga, činjenicu da se institucije Unije prema Direktivi smatraju središnjim javnim naručiteljima, upućivanje na primjenjive granične vrijednosti iz Direktive, elektroničke postupke i otvaranje postupka nabave koji provode institucije međunarodnim organizacijama.

¹ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65)

² Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe (EU, EURATOM) br. 966/2012 o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322., u vezi s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda³,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća⁴ utvrđuju se pravila o donošenju i izvršenju općeg proračuna Europske unije. Njome su posebno obuhvaćena i pravila o javnoj nabavi. 26. veljače 2014. donesene su Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵ o javnoj nabavi i Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶ o dodjeli ugovorâ o koncesiji. Stoga je potrebno prilagoditi Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 kako bi se te direktive mogle primjenjivati na ugovore koje institucije Unije dodjeljuju za svoj račun.
- (2) Kako bi se osigurala terminološka usklađenost Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 s direktivama 2014/24/EU i 2014/23/EU trebalo bi dodati neke definicije i pojasniti određene tehničke pojmove.
- (3) Kad je riječ o ugovorima čije su granične vrijednosti iznosa više ili niže od onih utvrđenih u Direktivi 2014/24/EU, trebalo bi pojasniti *ex-ante* i *ex-post* mjere objave potrebne za pokretanje postupka nabave.
- (4) U Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 trebalo bi uvrstiti iscrpan popis svih postupaka nabave dostupnih institucijama Unije, neovisno o njihovoj graničnoj vrijednosti.
- (5) U skladu s Direktivom 2014/24/EU, Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 trebala bi se omogućiti provjera tržišta prije pokretanja postupka nabave.

³ SL C , , str. .

⁴ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

⁵ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁶ Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.).

- (6) Trebalo bi uspostaviti jedinstveni sustav povećanja zaštite financijskih interesa Unije u okviru kojeg bi se uzela u obzir središnja baza podataka o isključenjima. Sustavom bi se trebalo osigurati rano otkrivanje rizika te prikupljanje informacija o isključenim gospodarskim subjektima na jednom mjestu.
- (7) Dok je za rad sustava ranog otkrivanja i isključenja nadležna Komisija, druge institucije i tijela trebali bi izravno sudjelovati u ranom otkrivanju rizika.
- (8) Kako bi se dodatno zaštitili financijski interesi Unije, trebalo bi poboljšati pravila o isključenju iz sudjelovanja u postupcima nabave.
- (9) Odluku o isključenju gospodarskog subjekta, a posebno iz sudjelovanja u postupcima nabave, i o izricanju novčane kazne trebalo bi donijeti novo središnje povjerenstvo koje treba osnovati Komisija. Njegovi bi članovi trebali biti glavni uključeni dionici Komisije te institucija, tijela ili ureda Unije.
- (10) U skladu s Direktivom 2014/24/EU, u Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 trebalo bi uvrstiti popis nezakonitih aktivnosti koje čine osnovu za isključenje, posebno dječji rad i druge oblike trgovanja ljudima. Trebalo bi pojasniti da je teško kršenje ugovora osnova za isključenje.
- (11) Gospodarski subjekt koji poduzimanjem korektivnih mjera može dokazati svoju pouzdanost ne bi trebao podlijevati odluci o isključenju. Međutim, to ne bi trebalo vrijediti u slučaju najozbiljnijih kriminalnih aktivnosti.
- (12) Novoosnovano povjerenstvo trebalo bi isključiti gospodarski subjekt iz postupka ako postoje dokazi o teškoj povredi dužnosti, prijeveri, korupciji, sudjelovanju u kriminalnoj organizaciji, pranju novca, financiranju terorizma, kaznenim djelima terorizma, dječjem radu i drugim oblicima trgovanja ljudima te teškom kršenju ugovora.
- (13) Povjerenstvo bi gospodarskim subjektima trebalo jamčiti pravo na obranu. U slučajevima prijevere, korupcije ili druge nezakonite aktivnosti koje štetno utječu na financijske interese Unije, a o kojima još nije donesena konačna presuda, povjerenstvu bi trebalo omogućiti da donese odluku o odgodi prilike koju je dalo gospodarskom subjektu da podnese svoje primjedbe. Ta odgoda trebala bi biti opravdana samo ako postoje uvjerljivi i opravdani razlozi za očuvanje povjerljivosti istrage.
- (14) Javni naručitelj trebao bi isključiti gospodarski subjekt iz postupka i ako je donesena konačna upravna odluka ili konačna presuda u slučaju teške povrede dužnosti, nepoštovanja obveza povezanih s plaćanjem doprinosa za socijalno osiguranja ili plaćanja poreza, prijeveru, korupciju, sudjelovanje u kriminalnoj organizaciji, pranje novca, financiranje terorizma, kaznena djela terorizma, dječji rad ili druge oblika trgovanja ljudima.
- (15) Kriterije isključenja trebalo bi jasno odvojiti od kriterija na temelju kojih se može odbiti ponuda gospodarskog subjekta u određenom postupku.
- (16) Svaki bi subjekt uključen u izvršenje proračuna prilikom donošenja odluke o isključenju koju donosi pod vlastitom odgovornošću trebao podijeliti informacije o dotičnom gospodarskom subjektu radi zaštite financijskih interesa Unije.
- (17) U skladu s Direktivom 2014/24/EU trajanje isključenja trebalo bi vremenski ograničiti.
- (18) Kako bi se povećao odvraćajući učinak pravila o isključenju i novčanim kaznama, informacije o gospodarskim subjektima u situaciji za isključenje trebalo bi objaviti na

web-mjestu Komisije u skladu sa zahtjevima o zaštiti podataka utvrđenima u Uredbi br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ i u Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁸.

- (19) U skladu s Direktivom 2014/24/EU, Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 trebala bi se omogućiti provjera isključenja, primjena kriterija odabira i dodjele te provjera usklađenosti s dokumentacijom o nabavi, bez zadanog redoslijeda. Kao posljedica toga trebalo bi biti moguće odbiti ponude na temelju kriterija dodjele bez prethodne provjere odgovarajućeg ponuditelja u pogledu kriterija isključenja ili odabira.
- (20) Ugovore bi trebalo dodijeliti na osnovi ekonomski najpovoljnije ponude u skladu s Direktivom 2014/24/EU.
- (21) Trebalo bi pojasniti da bi sve ponude trebalo otvoriti i ocijeniti za svaki postupak, neovisno o tome je li imenovan poseban odbor za otvaranje ponuda ili odbor za ocjenjivanje ponuda. Posljedica svakog ocjenjivanja uvijek bi trebala biti odluka o dodjeli.
- (22) S obzirom na to da se kriteriji primjenjuju bez zadanog redoslijeda, odbijenim ponuditeljima koji su podnijeli ponude koje su u skladu sa zahtjevima postupka nabave treba omogućiti da im se na zahtjev dostave podaci o značajkama i relativnim prednostima uspješne ponude.
- (23) U slučaju radova, nabave i složenih usluga trebalo bi omogućiti traženje ugovornih jamstava kako bi se u skladu s uobičajenom praksom u tim sektorima zajamčilo poštovanje bitnih ugovornih obveza, čime se osigurava ispravna provedba ugovora za njegova trajanja.
- (24) Potrebno je omogućiti suspenziju izvršenja ugovora kako bi se ustanovilo jesu li došlo do pogrešaka, nepravilnosti ili prijevara.
- (25) Kako bi se odredili granične vrijednosti i postupci primjenjivi u institucijama Unije, potrebno je pojasniti da se institucije Unije trebaju smatrati središnjim javnim naručiteljima kako je utvrđeno u Direktivi 2014/24/EU.
- (26) Prikladno je uvrstiti upućivanje na dvije granične vrijednosti predviđene u Direktivi 2014/24/EU, koje se primjenjuju na radove te robu i usluge. Imajući u vidu posebnosti potreba institucija Unije u pogledu dodjele ugovorâ, te bi se granične vrijednosti radi pojednostavljenja i dobrog financijskog upravljanja trebalo moći primijeniti i na ugovore o koncesiji. Tako bi se ažuriranje tih graničnih vrijednosti kao što je predviđeno u Direktivi 2014/24/EU izravno moglo primijeniti na postupak nabave samih institucija Unije.
- (27) Potrebno je pojasniti uvjete primjene razdoblja mirovanja.
- (28) Potrebno je pojasniti koji gospodarski subjekti imaju pristup postupku nabave samih institucija Unije ovisno o mjestu njihova poslovnog nastana, a takav bi pristup izričito trebalo omogućiti i međunarodnim organizacijama.
- (29) Primjenu osnova za isključenje trebalo bi proširiti i na druge instrumente izvršenja proračuna poput bespovratnih sredstava, nagrada, financijskih instrumenata i plaćenih stručnjaka te na neizravno upravljanje.

⁷ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁸ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.)

(30) Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti, DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 60. stavku 2. prvom podstavku, točka (d) zamjenjuje se sljedećim:
„(d) primjenjivati odgovarajuća pravila i postupke za financiranja iz sredstava Unije putem nabave, bespovratnih sredstava, nagrada i financijskih instrumenata, uključujući obveze utvrđene u članku 108. stavku 5.;”;
- (2) U dijelu prvom, naslov glave V. zamjenjuje se sljedećim:
„GLAVA V.
JAVNA NABAVA I KONCESIJE”;
- (3) U dijelu prvom glavi V. poglavlju 1., odjeljci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:
„Odjeljak 1.
Područje primjene i načela dodjele ugovora
Članak 101.

Definicije za potrebe ove glave

1. ‚Nabava’ znači ugovorno stjecanje zgrada, radova, robe i usluga jednog ili više javnih naručitelja od gospodarskih subjekata koje su ti javni naručitelji odabrali.

2. ‚Ugovor o javnoj nabavi’ znači ugovor kojim se ostvaruje financijski interes, a sklopljen je u pisanom obliku između jednog ili više gospodarskih subjekata i jednog ili više javnih naručitelja u smislu članaka 117. i 190. kako bi se plaćanjem u cijelosti ili djelomično iz proračuna stekla pokretna ili nepokretna imovina, financiralo izvođenje radova ili pružanje usluga.

Javni ugovori obuhvaćaju:

- (a) ugovore u vezi s nekretninama;
- (b) ugovore o nabavi robe;
- (c) ugovore o radovima;
- (d) ugovore o uslugama.

3. ‚Ugovor o koncesiji’ znači ugovor kojim se ostvaruje financijski interes, a sklopljen je u pisanom obliku između jednog ili više gospodarskih subjekata i jednog ili više javnih naručitelja u smislu članaka 117. i 190. kako bi se izvođenje radova ili upravljanje uslugama povjerilo gospodarskom subjektu. Naknada se sastoji ili samo od prava na iskorištavanje radova ili usluga ili od tog prava uz plaćanje. Dodjela koncesije za radove ili usluge uključuje prijenos operativnog rizika u pogledu iskorištavanja tih radova ili usluga na koncesionara, koji obuhvaća rizik potražnje ili rizik ponude ili oba. Smatra se da koncesionar preuzima operativni rizik kada se, u normalnim uvjetima rada, ne jamči nadoknada ulaganja ili troškova nastalih u izvođenju predmetnih radova ili pružanju predmetnih usluga.

4. ‚Ugovor’ znači ugovor o javnoj nabavi ili ugovor o koncesiji.

5. ‚Okvirni ugovor‘ znači ugovor o javnoj nabavi sklopljen između jednog ili više gospodarskih subjekata i jednog ili više javnih naručitelja, čija je svrha utvrditi uvjete koji se primjenjuju na ugovore koje je potrebno dodijeliti u određenom razdoblju, osobito u pogledu cijene i, prema potrebi, predviđene količine.

6. ‚Gospodarski subjekt‘ znači svaka fizička ili pravna osoba ili javni subjekt koji nudi nabavu robe, izvođenje radova ili pružanje usluga.

7. ‚Dokumentacija o nabavi‘ znači svaki dokument koji je javni naručitelj sastavio ili na koji javni naručitelj upućuje kako bi opisao ili odredio elemente postupka, uključujući mjere objave utvrđene u članku 103., natječajne specifikacije ili opisni dokument, nacrt ugovora i poziv na dostavu ponuda.

8. Osim članaka od 106. do 108. ova se glava ne primjenjuje na bespovratna sredstva ili na ugovore o tehničkoj pomoći kako su utvrđeni u skladu s člankom 125. stavkom 8. sklopljene s EIB-om ili Europskim investicijskim fondom.

9. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o utvrđivanju i području primjene ugovora o javnoj nabavi i koncesiji te okvirnih ugovora i posebnih ugovora.

Članak 102.

Načela koja se primjenjuju na postupke nabave i ugovore o nabavi

1. U svim postupcima nabave i ugovorima o nabavi poštuju se načela transparentnosti, proporcionalnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije.

2. Za sve ugovore treba provesti nadmetanje na najširoj mogućoj osnovi, osim kad se primjenjuje pregovarački postupak iz članka 104. stavka 1. točke (d).

Javni naručitelji ne smiju se na neprimjereni način koristiti okvirnim ugovorima niti ih koristiti tako da njihova svrha ili učinak bude sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja.

Odjeljak 2.

Javnost postupka

Članak 103.

Mjere objave

1. Za postupke jednake ili veće od graničnih vrijednosti iz članka 118. stavka 1. ili članka 190. javni naručitelj u *Službenom listu Europske unije* objavljuje:

a) poziv na nadmetanje, osim u slučaju postupka na temelju članka 104. stavka 1. točke (d).

b) obavijest o dodjeli ugovora koja sadržava ishod postupka.

2. Postupci čija je vrijednost ispod graničnih vrijednosti utvrđenih u članku 118. ili članku 190. oglašavaju se odgovarajućim sredstvima.

3. Objavljivanje određenih podataka o dodjeli ugovora može se uskratiti ako bi se time ometala provedba zakona ili na neki drugi način djelovalo u suprotnosti s javnim interesom, nanijela šteta zakonitim poslovnim interesima gospodarskih subjekata ili moglo narušiti pošteno tržišno natjecanje među njima.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o zahtjevima za oglašavanje postupaka i objavi poziva i obavijesti.

Odjeljak 3.

Postupci nabave

Članak 104.

Postupci nabave

1. Postupci nabave za dodjelu ugovorâ o koncesiji ili o javnoj nabavi, uključujući okvirne ugovore, javljaju se u sljedećim oblicima:

- (a) otvoreni postupak;
- (b) ograničeni postupak, uključujući onaj na temelju dinamičkog sustava nabave;
- (c) projektni natječaji;
- (d) pregovarački postupak;
- (e) natjecateljski dijalog;
- (f) natjecateljski postupak uz pregovore;
- (g) partnerstvo za inovacije;
- (h) postupci koji sadržavaju poziv na iskaz interesa.

2. Ako su za ugovor o nabavi ili okvirni ugovor zainteresirane dvije ili više institucija, izvršnih agencija ili tijela iz članka 208. i 209. te kad god postoji mogućnost povećanja učinkovitosti, uključeni javni naručitelji mogu provesti postupak i upravljati kasnijim izravnim ili okvirnim ugovorom na međuinstitucionalnoj razini pod vodstvom jednog od javnih naručitelja.

Tijela koje je Vijeće osnovalo u okviru ZVSP-a u skladu s glavom 5. UEU-a također mogu sudjelovati u međuinstitucionalnim postupcima.

Uvjeti okvirnog ugovora mogu se primjenjivati samo među javnim naručiteljima koji su za tu svrhu imenovani tijekom pokretanja postupka nabave i gospodarskim subjektima koji su stranke okvirnog ugovora.

3. Ako je ugovor ili okvirni ugovor potreban za provedbu zajedničkih aktivnosti između jedne institucije te jednog ili više javnih naručitelja iz država članica, postupak nabave mogu zajednički provesti institucija i javni naručitelji, i to u određenim situacijama koje treba navesti u delegiranim aktima donesenima u skladu s ovom Uredbom.

S državama EFTA-e i zemljama kandidatkinjama za pristupanje Uniji može se provoditi zajednička nabava ako je takva mogućnost izričito predviđena u bilateralnom ili multilateralnom ugovoru.

4. Javni naručitelj može primijeniti pregovarački postupak samo u slučajevima predviđenima u delegiranim aktima koji su doneseni u skladu s ovom Uredbom.

5. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o vrstama postupaka nabave, dinamičkom sustavu nabave, zajedničkoj nabavi, ugovorima male vrijednosti i plaćanju na temelju faktura.

Članak 105.

Priprema postupka

1. Prije pokretanja postupka nabave javni naručitelj u svrhu njegove pripreme može izvršiti prethodnu provjeru tržišta.
2. Javni naručitelj određuje predmet nabave u dokumentaciji o nabavi, opisujući u njoj svoje potrebe i tražene značajke radova, robe ili usluga koji se kupuju te određuje kriterije koji se primjenjuju. On navodi i elemente za utvrđivanje minimalnih zahtjeva koje sve ponude moraju ispuniti.
3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o sadržaju dokumentacije o nabavi i o prethodnoj provjeri tržišta.

Članak 106.

Razlozi za isključenje

1. Gospodarski subjekt isključuje se iz sudjelovanja u postupcima nabave u slučaju:
 - (a) stečaja, insolventnosti ili postupka likvidacije, ako njihovom imovinom upravlja sud ili stečajni upravitelj, ako su sklopili dogovor s vjerovnicima, suspendirali obavljanje poslovne djelatnosti ili se nalaze u bilo kojoj sličnoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka predviđenog nacionalnim zakonodavstvom;
 - b) teške povrede dužnosti na osnovi dokaza kako je utvrđeno odlukom povjerenstva iz članka 108., konačnom presudom ili upravnom odlukom;
 - c) neispunjenja obveza povezanih s plaćanjem doprinosa za socijalno osiguranje ili plaćanjem poreza u skladu sa zakonskim propisima zemlje u kojoj ima poslovni nastan, ili s onima zemlje javnog naručitelja ili onima zemlje u kojoj se ugovor treba izvršiti kako je utvrđeno konačnom presudom ili upravnom odlukom;
 - (d) prijevare, korupcije, sudjelovanja u kriminalnoj organizaciji, pranja novca, financiranja terorizma, kaznenih djela terorizma, dječjeg rada ili drugih oblika trgovanja ljudima na osnovi dokaza, koje je utvrdilo povjerenstvo iz članka 108. ili kako je utvrđeno konačnom presudom;
 - (e) teškog kršenja ugovora koji se financira iz proračuna Unije nakon odluke povjerenstva iz članka 108.;
 - (f) nepravilnosti na osnovi dokaza utvrđene odlukom povjerenstva iz članka 108., konačnom presudom ili upravnom odlukom.
2. Gospodarski subjekt isključuje se ako je osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela tog gospodarskog subjekta ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u njemu, u situaciji navedenoj u stavku 1.
3. Osim u slučajevima predviđenima u stavku 1. točki (d), javni naručitelj može odlučiti da neće isključiti dotični gospodarski subjekt ako je on poduzeo korektivne mjere kako bi dokazao svoju pouzdanost.

Javni naručitelj može na ograničeno vrijeme i do donošenja korektivnih mjera iz prvog podstavka odlučiti da neće isključiti dotični gospodarski subjekt ako je neophodno osigurati kontinuitet usluge. U takvim slučajevima javni naručitelj obrazlaže svoju odluku.
4. Stavak 1. točka (a) ne primjenjuje se u slučaju nabave robe pod posebno povoljnim uvjetima od dobavljača koji prestaje s obavljanjem poslovne djelatnosti ili

od likvidatora u stečajnom postupku, u slučaju dogovora s vjerovnicima ili sličnog postupka u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

5. Gospodarski subjekt izjavljuje da nije u nekoj od situacija za isključenje navedenih u stavku 1. ovog članka ili da je u jednom od slučajeva iz stavka 3. Ovog članka. Gospodarski subjekt po potrebi dostavlja istu izjavu za subjekt na čiju se sposobnost namjerava osloniti. Međutim, kad je riječ o ugovorima vrlo male vrijednosti, javni naručitelj može se odreći tih zahtjeva.

6. Kad god to javni naručitelj zatraži, gospodarski subjekt dostavlja odgovarajući dokaz da nije u nekoj od situacija za isključenje navedenih u stavku 1.

Kad god javni naručitelj dvoji u poštovanje stavka 2., gospodarski subjekt na zahtjev dostavlja podatke o osobama koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u njemu. Gospodarski subjekt na zahtjev dostavlja i odgovarajući dokaz da jedna ili više tih osoba nije u nekoj od situacija za isključenje navedenih u stavku 1.

7. Gospodarski subjekt također može provjeriti da podizvoditelj nije u situaciji za isključenje navedenoj u stavku 1. ovog članka ili da je u jednom od slučajeva iz stavka 3. ovog članka.

8. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o utvrđivanju situacija za isključenje, korektivnim mjerama i o izjavi i dokazu da gospodarski subjekt nije u nekoj od situacija za isključenje navedenih u stavku 1. ovog članka.

Članak 107.

Odbijanje ponude u određenom postupku

1. Ugovor za određeni postupak ne smije se dodijeliti gospodarskom subjektu koji je:

- (a) u nekoj od situacija za isključenje iz članka 106. stavaka 1. i 2.;
- (b) netočno prikazao podatke koji su preduvjet sudjelovanja u postupku;
- (c) ranije sudjelovao u pripremi dokumentacije o nabavi ako to dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja koje se ne može drukčije ispraviti.

2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o mjerama protiv narušavanja tržišnog natjecanja i o izjavi i dokazu gospodarskog subjekta da nije u nekoj od situacija za isključenje navedenih u stavku 1. ovog članka.

Članak 108.

Sustav ranog otkrivanja i isključenja

1. Komisija uspostavlja sustav kojim se štite financijski interesi Unije i upravlja tim sustavom. Njime je obuhvaćeno rano otkrivanje rizika koji ugrožavaju financijske interese Unije, isključenje gospodarskih subjekata koji su u nekoj od situacija za isključenje navedenih u članku 106. stavku 1. i izricanje novčane kazne gospodarskom subjektu koji je u nekoj od situacija za isključenje navedenih u članku 106. stavku 1. točkama (b), (d), (e) i (f).

2. Rano otkrivanje rizika koji ugrožavaju financijske interese Unije temelji se na prosljeđivanju podataka bilo kojeg od sljedećih tijela ili osoba:

(a) Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća* ako je iz istrage OLAF-a koja je u tijeku vidljivo da bi moglo biti prikladno poduzeti mjere predostrožnosti radi zaštite financijskih interesa Unije;

(b) dužnosnika Komisije za ovjeravanje ili izvršne agencije u slučaju pretpostavljene teške povrede dužnosti, nepravilnosti, prijevare ili teškog kršenja ugovora;

(b) druge institucije, tijela ili europskog ureda u slučaju pretpostavljene teške povrede dužnosti, nepravilnosti, prijevare ili teškog kršenja ugovora.

Podaci iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) se putem računovodstvenog sustava Komisije bez odgode dostavljaju dužnosnicima Komisije i njezinih izvršnih agencija nadležnih za ovjeravanje, svim drugim institucijama, tijelima i europskim uredima kako bi im se omogućilo poduzimanje privremenih mjera predostrožnosti i mjera osiguranja u izvršenju proračuna. Tim se mjerama ne prelazi okvir predviđen u uvjetima iz dokumentacije o nabavi.

3. Za situacije iz članka 106. stavka 1. točaka (b), (d), (e) i (f) Komisija na zahtjev dužnosnika Komisije za ovjeravanje ili izvršne agencije osniva povjerenstvo ili, na zahtjev druge institucije, tijela ili europskog ureda, zajedničko povjerenstvo. Povjerenstvo u ime Komisije i njezinih izvršnih agencija, drugih institucija, tijela ili europskih ureda primjenjuje sljedeći postupak:

(a) podnositelj zahtjeva upućuje slučaj povjerenstvu zajedno s potrebnim podacima i opisom situacije za isključenje;

(b) povjerenstvo bez odgode obavješćuje gospodarski subjekt o predmetnim činjenicama i njihovoj preliminarnoj zakonskoj ocjeni, čime mogu biti ispunjeni uvjeti za situaciju za isključenje navedenu u članku 106. stavku 1. i/ili može doći do izricanja novčane kazne;

(c) ako se zahtjev dužnosnika za ovjeravanje između ostalog temelji na podacima koje je dostavio OLAF, taj ured surađuje s povjerenstvom u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013;

(d) povjerenstvo može donijeti odluku o privremenom isključenju gospodarskog subjekta na razdoblje do 6 mjeseci;

(e) prije donošenja privremene ili konačne odluke, povjerenstvo gospodarskom subjektu daje priliku da podnese svoje primjedbe;

(f) povjerenstvo može donijeti odluku o isključenju koja obuhvaća trajanje isključenja i/ili može izreći novčanu kaznu na temelju zaprimljenih dokaza i podataka uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti;

(g) na zahtjev isključenog gospodarskog subjekta povjerenstvo u razdoblju isključenja može preispitati svoju odluku ako je taj subjekt poduzimanjem dostatnih korektivnih mjera dokazao svoju pouzdanost ili ako dostavi nove informacije iz kojih je vidljivo da više nije u nekoj od situacija za isključenje iz članka 106. stavka 1.;

(h) kako bi se povećao odvrćajući učinak isključenja i novčane kazne, Komisija na svojem *web*-mjestu objavljuje podatke o odluci povjerenstva;

(i) odluka povjerenstva priopćuje se gospodarskom subjektu.

U slučajevima navedenima u članku 106. stavku 1. točkama (d) i (f) obavijest iz ovog stavka, prvog podstavka točke (b) i prilika iz ovog stavka, prvog podstavka točke (e) iznimno se može odgoditi ako postoje uvjerljivi i opravdani razlozi za očuvanje povjerljivosti istrage ili nacionalnih sudskih postupaka.

U iznimnim slučajevima, uključujući one koji se tiču fizičkih osoba ili u kojima je potrebno očuvati povjerljivost istrage ili nacionalnog sudskog postupka, povjerenstvo može odlučiti da neće objaviti isključenje ili izreći novčanu kaznu kako je utvrđeno u ovom stavku prvom podstavku točki (h) vodeći računa o pravu na privatnost i uz dužno uvažavanje prava predviđenih u Uredbi (EZ) br. 45/2001.

Gospodarski subjekt koji je isključen odlukom povjerenstva ili podliježe novčanoj kazni može podnijeti žalbu Europskom ombudsmanu i zatražiti sudsko preispitivanje odluke.

4. Trajanje isključenja ne premašuje niti jedno od navedenog:

- (a) trajanje utvrđeno konačnom presudom ukoliko ;
- (b) pet godina za slučaj iz članka 106. stavka 1. točke (d);
- (c) tri godine za slučajeve iz članka 106. stavka 1. točaka (b), (e) i (f).

Gospodarski subjekt isključuje se dokle god je u nekoj od situacija iz članka 106. stavka 1. točaka (a) i (c).

Prvi podstavak ovog stavka ne primjenjuje se ako odluku o isključenju priopćuju tijela i subjekti iz stavka 5. koji ne podliježu Direktivi 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća**.

5. Tijela država članica i trećih zemalja te ESB, EIB, Europski investicijski fond i subjekti koji sudjeluju u izvršenju proračuna u skladu s člancima 58. i 61.:

- (a) bez odgode priopćuju Komisiji informacije o gospodarskim subjektima koji su u nekoj od situacija iz članka 106. stavka 1. točaka (a), (b), (c), (d) ili (f) uključujući trajanje isključenja, i to samo kad je riječ o konačnim presudama ili upravnim odlukama donesenima pod vlastitom odgovornošću;
- (b) provjeravaju je li u sustav unesen podatak o isključenju, uzimajući to u obzir prilikom dodjele ugovora povezanih s izvršenjem proračuna.

Kao dio mjera iz članka 60. stavka 1. točke (c) Komisija može isključiti gospodarski subjekt i/ili izreći novčane kazne pod uvjetima utvrđenima u stavku 3. ovog članka.

6. Komisija na svojem *web*-mjestu objavljuje podatke o isključenju gospodarskih subjekata kako ih zaprimi od tijela iz stavka 5. Komisija može objavljivati podatke o isključenju zaprimljene iz drugih izvora.

7. Komisija svake godine obavješćuje Europski parlament i Vijeće o ukupnom broju postojećih isključenja i o novim odlukama o isključenju.

8. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o sustavu Unije za zaštitu financijskih interesa Unije, uključujući svoje standardizirane postupke i pojedinosti koje je dužna objaviti, rokove isključenja, ustroj povjerenstva, trajanje isključenja i novčane kazne.

Članak 110.

Dodjela ugovorâ

1. Ugovori se dodjeljuju na temelju kriterija dodjele pod uvjetom da je javni naručitelj provjerio sljedeće kumulativne uvjete:

- (a) u ponudi se poštuju minimalni zahtjevi navedeni u dokumentaciji o nabavi;
- (b) natjecatelj ili ponuditelj nije isključen na temelju članka 106. ili njegova ponuda nije odbijena na temelju članka 107.;
- (c) natjecatelj ili ponuditelj ispunjuje kriterije odabira navedene u dokumentaciji o nabavi.

2. Javni naručitelj dodjeljuje ugovor na temelju ekonomski najpovoljnije ponude.

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o pojedinostima kriterijâ odabira, kriterijâ dodjele i ekonomski najpovoljnijoj ponudi. Komisija je osim toga ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o dokumentima kojima se dokazuje pravna, ekonomska i financijska sposobnost i o dokazima tehničke i stručne sposobnosti te o detaljnim pravilima o elektroničkim dražbama i izuzetno niskim ponudama.

Članak 111.

Podnošenje i ocjenjivanje ponuda

1. Ponude se moraju podnositi na način da se osigura stvarno nadmetanje te da sadržaj ponuda ostane povjerljiv sve dok se sve istodobno ne otvore.

2. Komisija ponuditeljima odgovarajućim sredstvima i primjenom članka 95. pruža mogućnost da osigurava sadržaj ponuda i prateće dokaze unose u elektroničkom obliku („e-javna nabava”).

Komisija redovito izvješćuje Europski parlament i Vijeće o napretku provedbe ove odredbe.

3. Ako to smatra prikladnim i proporcionalnim, javni naručitelj može zahtijevati od ponuditelja da unaprijed dostave jamstvo kao osiguranje da neće povući podnesenu ponudu.

4. Javni naručitelj otvara sve zahtjeve za sudjelovanje i ponude. On odbija:

- (a) zahtjeve za sudjelovanje koji nisu zaprimljeni u roku;
- (b) ponude koje nisu zaprimljene u roku ili one koje su već bile otvorene kad ih je javni naručitelj zaprimio.

5. Javni naručitelj na temelju kriterija navedenih u dokumentaciji o nabavi ocjenjuje sve zahtjeve za sudjelovanje ili ponude koje nisu odbijene u fazi otvaranja utvrđenoj u stavku 4. radi dodjele ugovora ili nastavljanja s elektroničkom dražbom.

6. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o rokovima zaprimanja ponuda i zahtjeva za sudjelovanje, dopuštenom vremenu pristupa dokumentaciji o nabavi, o rokovima dostavljanja dodatnih informacija, rokovima u hitnim slučajevima, o aranžmanima u pogledu podnošenja ponuda te o elektroničkim katalozima. Osim toga Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o mogućnosti zahtijevanja jamstva povezanog s ponudom, o otvaranju i ocjenjivanju ponuda i zahtjeva za sudjelovanje te osnivanju odborâ za otvaranje i ocjenjivanje ponuda.

Članak 112.

Komunikacija s uključenim stranama tijekom postupka

1. Dok je postupak nabave u tijeku, u svakoj komunikaciji između javnog naručitelja i natjecatelja ili ponuditelja moraju biti ispunjeni uvjeti kojima se osigurava transparentnost i jednako postupanje. Nakon isteka roka zaprimanja ponuda, ta komunikacija ne dovodi do izmjena dokumentacije o nabavi ili bitnih izmjena uvjeta podnesene ponude, osim ako se u postupku navedenom u članku 104. stavku 1. te mogućnosti izričito dopuštaju.

2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o dopuštenom kontaktu između javnog naručitelja i natjecatelja ili ponuditelja tijekom postupka nabave.

Članak 113.

Odluka o dodjeli ugovora i obavješćivanje natjecatelja i ponuditelja

1. Nadležni dužnosnik za ovjeravanje odlučuje kome će se ugovor dodijeliti u skladu s kriterijima odabira i dodjele navedenima u dokumentaciji o nabavi.

2. Javni naručitelj obavješćuje sve natjecatelje ili ponuditelje čiji su zahtjevi za sudjelovanje ili ponude odbijeni o razlozima donošenja takve odluke, kao i o trajanju roka mirovanja iz članka 118. stavka 2.

Kad je riječ o dodjeli posebnih ugovora na temelju okvirnog ugovora koji uključuju ponovnu provedbu nadmetanja, javni naručitelj obavješćuje ponuditelje o ishodu ocjenjivanja.

3. Javni naručitelj obavješćuje svakog ponuditelja koji nije u situaciji za isključenje, a čija je ponuda u skladu s dokumentacijom o nabavi i koji to zahtijeva pisanim putem o sljedećem:

(a) značajkama i relativnim prednostima odabrane ponude, kao i o nazivu ponuditelja kojem se ugovor dodjeljuje, osim u slučaju posebnog ugovora na temelju okvirnog ugovora koji uključuje ponovno otvaranje nadmetanja;

(b) napretku pregovora i dijalogu s ponuditeljima.

Međutim, javni naručitelj može odlučiti uskratiti određene informacije ako bi se njihovom objavom ometala provedba zakona, djelovalo u suprotnosti s javnim interesom ili štetilo legitimnim komercijalnim interesima gospodarskih subjekata, ili moglo dovesti u pitanje pošteno tržišno natjecanje među njima.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o izvješću o ocjeni, odluci o dodjeli ugovora i obavješćivanju natjecatelja i ponuditelja.

Članak 114.

Poništenje postupka nabave

Prije nego što je ugovor potpisan javni naručitelj može poništiti postupak, a natjecatelji ili ponuditelji nemaju pravo potraživati bilo kakvu naknadu.

Odluka mora biti opravdana i s njom je potrebno što prije upoznati natjecatelje i ponuditelje.

* Uredba (EU, Euroatom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevvara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ)

br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (Euroatom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

** Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).”;

(4) U dijelu prvom, glavi V. poglavlju 1., odjeljak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Odjeljak 4.

Ispunjenje ugovora, jamstva i korektivne mjere”

Članak 114.a

Ispunjenje i izmjene ugovora

1. S ispunjenjem ugovora ne smije se započeti prije nego što je ugovor potpisan.
2. Javni naručitelj može bitno izmijeniti ugovor ili okvirni ugovor bez postupka nabave samo u slučajevima predviđenima u delegiranim aktima koji su doneseni u skladu s ovom Uredbom i pod uvjetom da se bitnom izmjenom ne mijenja predmet ugovora ili okvirnog ugovora.
3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o potpisivanju i izmjeni ugovorâ.

Članak 115.

Jamstva

1. Osim u slučaju ugovora male vrijednosti, javni naručitelj može, ako to smatra prikladnim i proporcionalnim, za svaki slučaj posebno i u skladu s rezultatima analize rizika, zahtijevati od izvoditelja da dostave jamstvo kako bi poduzeo sljedeće:

- (a) ograničio financijske rizike povezane s pretfinanciranjem;
- (b) osigurao poštovanje bitnih ugovornih obveza u slučaju radova, robe ili složenih usluga;
- (c) osigurao potpuno ispunjenje ugovora nakon plaćanja preostalog iznosa.

2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o jamstvima koja se traže od izvoditelja, uključujući kriterije analize rizika.

Članak 116.

Znatne pogreške, nepravilnosti i prijevare

1. Ako se utvrdi da je u postupku bilo znatnih pogrešaka, nepravilnosti ili prijevare, javni naručitelj suspendira postupak te može poduzeti sve potrebne mjere, uključujući njegovo poništenje.

2. Ako se nakon potpisivanja ugovora utvrdi da je u postupku dodjele ili pri izvršenju ugovora bilo znatnih pogrešaka, nepravilnosti ili prijevare, javni naručitelj može suspendirati ispunjenje ugovora ili, ako je potrebno, raskinuti ugovor.

Ispunjenje ugovora također se može suspendirati kako bi se provjerilo je li došlo do pretpostavljenih znatnih pogrešaka, nepravilnosti ili prijevare.

Ako se znatne pogreške, nepravilnosti ili prijevare mogu pripisati izvoditelju, javni naručitelj dodatno može odbiti izvršiti plaćanja ili osigurati povrat nepravilno

isplaćenih iznosa, proporcionalno težini znatnih pogrešaka, nepravilnosti ili prijevare.

3. OLAF izvršava ovlaštenje koje je Komisiji dodijeljeno Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na licu mjesta koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevare i ostalih nepravilnosti ⁽¹⁾ za provjere i inspekcije na licu mjesta u državama članicama i, u skladu sa sporazumima o suradnji i međusobnoj pomoći na snazi, u trećim zemljama i prostorijama međunarodnih organizacija.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o suspenziji ugovora u slučaju znatnih pogrešaka, nepravilnosti ili prijevare i o definiciji znatne pogreške ili nepravilnosti.

(1) SL L 292, 15.11.1996., str. 2.”; Članci 117. i 118. izmjenjuju se kako slijedi:

(5) „Članak 117.

Javni naručitelj

1. Institucije se smatraju središnjim javnim naručiteljima u smislu članka 2. stavka 1. točke (2) Direktive 2014/24/EU u slučaju ugovora ugovora koje dodjeljuju za svoj račun. U skladu s člankom 65. ove Uredbe delegiraju potrebne ovlasti za obavljanje funkcije javnog naručitelja.

2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o delegiranju funkcije javnog naručitelja.

Članak 118.

Granične vrijednosti i rok mirovanja

1. U postupku dodjele ugovorâ o javnoj nabavi i koncesiji javni naručitelj prilikom odabira postupka utvrđenog u članku 104. stavku 1. ove Uredbe uzima u obzir granične vrijednosti navedene u članku 4. točkama (a) i (b) Direktive 2014/24/EU. Tim se graničnim vrijednostima utvrđuju načini objavljivanja navedeni u članku 103. stavcima 1. i 2. ove Uredbe.

2. Pridržavajući se iznimaka i uvjeta koji se navode u delegiranim aktima donesenima u skladu s ovom Uredbom, javni naručitelj u slučaju iznosa ugovorâ koji prelaze granične vrijednosti navedene u stavku 1. ne potpisuje ugovor ili okvirni ugovor s uspješnim ponuditeljem do isteka roka mirovanja.

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o zasebnim ugovorima i ugovorima s grupama, procjeni vrijednosti ugovora o javnoj nabavi i koncesiji te roku mirovanja prije potpisivanja ugovora.”;

(6) Članci 119. i 120. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 119.

Pravila o pristupu postupku nabave

Sudjelovanje u postupcima nabave otvoreno je pod jednakim uvjetima svim fizičkim i pravnim osobama obuhvaćenima područjem primjene Ugovorâ te svim fizičkim i pravnim osobama s poslovnim nastanom u trećim zemljama s kojima Unija ima poseban sporazum u području javne nabave pod uvjetima utvrđenima u

tom sporazumu. Sudjelovanje u postupcima nabave otvoreno je i međunarodnim organizacijama.

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o dokazima koji se trebaju dostaviti u vezi s pristupom postupku nabave.

(7) Članak 120.

Pravila o nabavi Svjetske trgovinske organizacije

Ako se primjenjuje plurilateralni Sporazum o javnoj nabavi sklopljen u okviru Svjetske trgovinske organizacije, postupak nabave otvoren je i gospodarskim subjektima s poslovnim nastanom u državama koje su ratificirale taj sporazum, pod uvjetima određenima tim sporazumom.”;

(8) u članku 131. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Na podnositelje zahtjeva za bespovratna sredstva također se primjenjuju članak 106. stavci 1., 2., 3. i 6. te članci 107. i 108. Podnositelji zahtjeva izjavljuju da nisu u nekoj od situacija iz članka 106. stavka 1. ili članka 107. ili da su u jednom od slučajeva iz članka 106. stavka 3. Članak 108. primjenjuje se i na korisnike.”;

(9) u članku 131. stavak 5 briše se.

(10) u članku 131. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o aranžmanima za zahtjeve za bespovratna sredstva, dokazima o nepostojanju situacije za isključenje, podnositeljima zahtjeva bez pravne osobnosti, pravnim osobama koje čine jednog podnositelja zahtjeva, odlukama o isključenju i financijskim kaznama, kriterijima prihvatljivosti i bespovratnim sredstvima male vrijednosti.”;

(11) u članku 138. stavku 2. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pravilima natjecanja propisuju se barem uvjeti za sudjelovanje uključujući razloge za isključenje predviđene u članku 106. stavcima 1., 2. i 3. te članku 107., kriterije dodjele, iznos nagrade, pravila o plaćanju i pravo donošenja odluka o isključenju i izricanja financijskih kazni.”;

(12) u članak 139. umeće se sljedeći stavak 5.a:

„5.a Namjenskim ulagačkim instrumentima, financijskim posrednicima i krajnjim primateljima koji su u nekoj od situacija iz članka 106. stavka 1. točaka (a), (b) i (d) i članka 107. stavka 1. točaka (b) i (c) ne dodjeljuje se financijska potpora.”;

(13) u članku 183. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako sudjeluje u postupcima dodjele bespovratnih sredstava ili nabave u skladu sa stavkom 1. ovog članka, Zajednički istraživački centar (ZIC) ne podliježe uvjetima utvrđenima u članku 106., članku 107. stavku 1. točkama (a) i (b), članku 108. i članku 131. stavku 4. u pogledu odredaba o isključenju i kaznama povezanim s nabavom i dodjelom bespovratnih sredstava.

(14) Članci 190. i 191. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 190.

Nabava za vanjska djelovanja

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o nabavi za vanjska djelovanja.

2. Odredbe dijela prvog glave V. poglavlja 1., koje se odnose na opće odredbe o nabavi primjenjuju se na ugovore koji se uređuju u ovoj glavi podložno posebnim odredbama o graničnim vrijednostima i dogovorima o dodjeli vanjskih ugovora utvrđenima u delegiranim aktima koji će se donijeti u skladu s ovom Uredbom. Članci 117. i 120. ne primjenjuju se na nabavu opisanu u ovom poglavlju.

Ovo poglavlje primjenjuje se na:

- (a) postupak nabave u kojem Komisija ne dodjeljuje ugovore za svoj račun;
- (b) postupak nabave koji provode subjekti ili osobe kojima su povjerene zadaće izvršenja proračuna u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c), ako je to predviđeno sporazumom o financiranju iz članka 189.

3. Postupci nabave utvrđuju se u sporazumima o financiranju predviđenima u članku 189.

4. Ovo poglavlje ne primjenjuje se na aktivnosti iz temeljnih akata pojedinih sektora koje se odnose na pomoć za upravljanje krizama, operacije civilne zaštite i operacije humanitarne pomoći.

Članak 191.

Pravila o pristupu postupku nabave

1. Sudjelovanje u postupcima nabave otvoreno je pod jednakim uvjetima svim osobama obuhvaćenima Ugovorima i svim fizičkim i pravnim osobama u skladu s posebnim odredbama temeljnih instrumenata kojima se uređuje dotični sektor suradnje. Sudjelovanje u postupcima nabave otvoreno je i međunarodnim organizacijama.

2. U slučajevima iz članka 54. stavka 2. može se donijeti odluka, u izvanrednim okolnostima koje propisno opravda nadležni dužnosnik za ovjeravanje, kojom se državljanima trećih zemalja, izuzev onih iz stavka 1. ovog članka, dopusti nadmetanje za dodjelu ugovora.

3. U slučaju primjene sporazuma o širenju tržišta za nabavu robe ili usluga u kojem je Unija jedna od stranaka, nabave koje se financiraju iz proračuna također su otvorene fizičkim i pravnim osobama s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, osim onih iz stavaka 1. i 2., pod uvjetima utvrđenima u tom sporazumu.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. o detaljnim pravilima o pristupu postupcima nabave.”;

(15) u članak 204. dodaje se sljedeći stavak:

„Stručnjaci podliježu članku 106. stavcima 1., 3. i 5., članku 106. stavku 6. prvom podstavku, članku 106. stavku 7. te člancima 107. i 108.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednica